

Porin kaupungin perusopetuksen ohjaussuunnitelma

1.Johdanto

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti Porin kaupungin ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn- ja vastuunjako sekä monialaiset verkostot, joita tarvitaan ohjauksen tavoitteiden toteutumiseksi. Suunnitelmassa kuvataan myös kodin ja koulun ohjausyhteistyö, koulun työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt. Koulukohtaisesti asioita voidaan tarkentaa tarpeen tullen koulun omassa opetussuunnitelmassa.

Tarkemmat oppilaanohjauksen oppiaineen konkreettiset sisällöt ja tavoitteet ilmenevät Opetushallituksen antamista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista sekä Porin kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmasta.

Ohjaus on aina luottamuksellista, tasavertaista ja oppilasta osallistavaa. Ohjauksessa huomioidaan yhdenvertaisuus, esteettömyys ja kestävä kehitys. Oppilaanohjauksen tavoitteena on, että jokainen peruskoulunsa päättävä nuori saa opiskelupaikan toisen asteen koulutuksesta, tutkintoon valmistavasta koulutuksesta tai oppisopimuskoulutuksesta ja suoriutuu opinnoistaan. Tämän toteutumiseksi oppilaalla tulee olla riittävästi tietoa erilaisista koulutusvaihtoehdoista ja ohjauksen tavoitteena on ohjata oppilas hakeutumaan hänelle parhaiten soveltuvaan koulutukseen.

2.Ohjauksen järjestämisen rakenteet ja toimintatavat

Ohjaus on oppilaan kasvun ja kehityksen tukemista läpi koko koulupolun. Ohjaustoiminta muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävän sekä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuvan jatkumon. Ohjauksen avulla jokainen oppilas pystyy kehittämään omia opiskeluvalmiuksiaan ja oppii tunnistamaan vahvuuksiaan. Ohjauksessa oppilas kehittää myös opiskelutaitojaan, sosiaalisia valmiuksiaan sekä elämänsuunnittelussa tarvitsemiaan tietoja ja taitoja ikätasoisesti.

Ohjauksen avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä hyvinvointia koulussa ja ehkäistään syrjäytymistä työelämästä tai opinnoista. Ohjaus on eri ammattilaisten yhteistyötä yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa. Ohjaus on aina luottamuksellista. Ohjauksessa jokainen oppilas on aktiivinen ja osallistuva yksilö.

Lähtökohtana ohjauksen toteuttamisessa on koko koulu ohjaa -periaate. Koulun koko henkilökunta antaa ohjausta läpi oppilaan koulupolun ensimmäisestä luokasta lähtien oman työtehtävänsä puitteissa. Ohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Vuosiluokilla 1–6 ohjaus toteutuu osana opetusta ja koulun muuta toimintaa. Ohjauksesta vastaa pääsääntöisesti luokanopettaja yhdessä muiden opettajien ja koulun henkilökunnan kanssa. Ohjaus toteutuu pääsääntöisesti eri oppiaineiden opetuksen ja koulun muun toiminnan yhteydessä. Vuosiluokilla 1–2 ohjauksen tavoitteena on erityisesti tukea opiskeluvalmiuksien ja -taitojen kehittymistä sekä vastuunottoa omista koulutehtävistä- ja tarvikkeista. Vuosiluokilla 3–6 puolestaan ohjauksessa korostuu omien vahvuuksien tunnistaminen sekä sosiaalisten taitojen ja ryhmässä työskentelemisen taitojen kehittyminen.

Vuosiluokilla 7–9 päävastuu ohjauksen toteuttamisesta on oppilaanohjaajalla. Ohjausta toteutetaan luokkatunneilla, pienryhmäohjauksena ja henkilökohtaisena ohjauksena. Lisäksi oppilaita ohjataan erilaisten tiedonhankintavälineiden sekä yhteiskunnan tarjoamien neuvonta- ja ohjauspalveluiden käytössä. Luokanohjaajan, aineenopettajien ja koulun muun henkilökunnan rooli ohjauksessa vahvistuu entisestään koko koulu ohjaa -periaatteen mukaisesti.

2.1.Oppilaanohjauksen työn- ja vastuunjako

Oppilaan tehtävänä on oppia kantamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja oman elämänsä suunnittelusta. Häntä ohjataan tekemään erilaisia valintoja iän mukaan kehittyvän itsetuntemuksen pohjalta.

Huoltajan tehtävänä on tukea oppilasta koulupolun eri vaiheissa ja rohkaista oppilasta tekemään oppilaalle itselleen sopivia valintoja koulutuksen aikana. Huoltajan tehtävä on myös valvoa oppilaan arkirutiineja ja kotona tehtäviä koulutehtäviä.

Alla on kuvattu koko koulu ohjaa -periaatteen mukaisesti eri roolit ja vastuut ohjauksen toteuttamisessa.

Rehtori vastaa koulun toiminnasta kokonaisuudessaan sekä luo ohjaukselle toimintaedellytykset ja huolehtii, että oppilailla on mahdollisuus saada ohjausta opetussuunnitelman mukaisesti.

Luokanopettaja tai erityisluokanopettaja

- Toimii luokanohjaajana vastaamalla yhteistyöstä koulun ja kodin välillä sekä eri ammattiryhmien kesken.
- On päävastuussa luokkansa ohjauksen suunnittelusta ja toteutuksesta tarvittaessa yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.
- Tutustuttaa oppilaan omaan luokkaansa ja kouluun, huolehtii luokan ryhmäytymisestä ja luo myönteistä yhteishenkeä luokkaansa.
- Opettaa oppimistaitoja, auttaa oppimisvaikeuksissa ja ohjaa alaluokilla tehtävissä oppiaine- ja kouluvalinnoissa.
- Tekee koulupolun nivelvaiheissa yhteistyötä esi- ja perusopetuksen muiden opettajien ja ohjaushenkilöstön kanssa.
- Käy säännöllisesti oppimiskeskustelut oppilaan koulunkäynnin sujumisesta.
- Seuraa oppilaiden koulunkäynnin säännöllisyyttä ja koulumenestystä, selvittää poissaolojen syyt ja kannustaa oppilaita koulutyössä.

Luokanohjaaja

- Vastaa yhteistyöstä koulun ja kodin välillä sekä eri ammattiryhmien välillä.
- Tutustuttaa oppilaan omaan luokkaansa ja kouluun, huolehtii luokan ryhmäytymisestä ja luo myönteistä yhteishenkeä luokkaansa.
- Seuraa oppilaidensa koulunkäynnin säännöllisyyttä ja koulumenestystä, selvittää poissaolojen syyt ja kannustaa oppilaita koulutyössä.
- Tiedottaa aineenopettajia tarvittavista oppilaaseen liittyvistä asioista kuten oppimisen, käyttäytymisen tai vuorovaikutustaitojen haasteista.
- Tekee yhteistyötä aineenopettajien ja opiskeluhuollon henkilöstön kanssa oppimisen ja koulunkäynnin tukemisessa.
- Käy vuosittain oppimiskeskustelun oppilaan koulunkäynnin sujumisesta.
- Konsultoi oppilaanohjaajaa oppilaan tehostetun ohjauksen tarpeesta varsinkin 8. vuosiluokalta alkaen.

Aineenopettaja

- On oman oppiaineensa opetuksen ja pedagogisen ohjauksen asiantuntija.
- Vastaa oppiaineensa oppimisen ja opiskelutekniikan opettamisesta.
- Seuraa ja arvioi oppilaan oppimista ja oppitunneille osallistumista sekä informoi huoltajaa arvioinnista ja oppilaan menestymisestä oppiaineessa.
- Huolehtii oppiaineensa opiskeluryhmän ryhmäytymisestä ja luo myönteistä opiskeluilmapiiriä oppiaineen tunnilla.
- Kartoittaa oppilaan tuen tarpeita oppiaineessaan, osallistuu tukitoimien suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä erityisopettajan ja muiden opettajien kanssa.
- Vastaa työturvallisuudesta omilla oppitunneillaan, tekee tarvittaessa yhteistyötä opiskeluhuollon henkilöstön kanssa oppilaan jaksamiseen liittyvissä huolenaiheissa.
- Informoi oppilaita oman oppiaineensa sisältöjen yhteydestä työelämään, ammatteihin ja toisen asteen opintoihin.

Opinto-ohjaaja

- Opinto-ohjaaja on ohjauksen ja yhteishaun asiantuntija koulussa.
- Opinto-ohjaajalla on päävastuu oppilaanohjauksen suunnittelusta ja toteuttamisesta vuosiluokilla 7–9.
- Opinto-ohjaajan ohjaustehtävät liittyvät kaikkiin oppilaanohjauksen osa-alueisiin: oppilaan kasvun tukemiseen, oppimisen ohjaamiseen ja urasuunnitteluun. Keskeistä on oppilaan

itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden vahvistaminen koulunkäynnin eri vaiheissa ja valinnoissa, erityisesti nivelvaiheissa.

- Työtapoja ovat muun muassa opetussuunnitelman mukaiset oppilaanohjauksen oppitunnit, pienryhmäohjaus, ohjauskeskustelut, tiedottaminen ja moniammatillinen yhteistyö koulujen, oppilaitosten ja työelämän kanssa.
- Opinto-ohjaajan antama yksilöllinen ohjaus kohdentuu tuen tarpeen mukaisesti. Oppilaskohtaisia tukitoimia saavalle oppilaalle opinto-ohjaajan antamassa ohjauksessa korostuu oppilaan valmistautuminen jatko-opintoihin ja tuettu siirtymä toiselle asteelle.
- Tekee yhteistyötä luokanohjaajien, muiden opettajien ja muun henkilökunnan kanssa, osallistuu koulun opiskeluhuoltotyöhön ja on koulun hyvinvointiryhmän jäsen.
- Urasuunnittelun ohjaus on opinto-ohjaajan vastuualuetta. Itsetuntemus, ammattien ja työelämän tuntemus ja tietämys jatko-opintovaihtoehtoista ovat oppilaan tulevaisuuden suunnittelun perusta. Ohjausprosessin aikana opinto-ohjaaja järjestää oppilaille mahdollisuuksia hankkia kokemuksellista tietoa erilaisista koulutusvaihtoehtoista ja oppilaitoksista (vierailut, koulutuskokeilut) sekä työelämästä (esim. TET-jaksot).
- Opinto-ohjaaja ohjaa oppilasta koulupolun siirtymä- ja nivelvaiheissa. Opinto-ohjaaja vastaa oppilaiden ohjauksesta jatko-koulutukseen hakemisessa, yhteishaun järjestelyistä koulussa, oppilaidensa sijoittumisen seuraamisesta ja ohjauksesta yhteishaun opiskelijavalintojen selvityä.
- Tekee päättövaiheessa yhteistyötä muiden opettajien kanssa oppilaskohtaisia tukitoimia saavien oppilaiden tai muuten paljon tukea koulunkäynnissään saavien oppilaiden jatko-opintoihin ohjaamisessa, tarvittavien lausuntojen laadinnassa sekä nivelvaiheen tiedonsiirrossa.
- Tekee yhteistyötä huoltajien kanssa oppilaan opiskeluun, urasuunnitteluun ja jatkokoulutukseen liittyvissä asioissa.
- Opinto-ohjaaja edistää opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti oppilaiden tvt-taitoja kansalaistaitoina sekä ohjaa oppilaita vastuulliseen ja kestäväen kehityksen mukaiseen teknologian hyödyntämiseen sekä kehittää oppilaiden tiedonhankintataitoja.

Laaja-alainen erityisopettaja tekee tarpeen mukaan yhteistyötä opinto-ohjaajan kanssa oppilaskohtaisia tukitoimia saavien oppilaiden tai ryhmäkohtaisia tukimuotoja saavien oppilaiden jatko-opintoihin ohjaamisessa, tarvittavien lausuntojen laadinnassa sekä nivelvaiheen tiedonsiirrossa.

Koulunkäynninohjaajan tehtävänä on toimia oppilaiden oppimisen, toimintakyvyn sekä kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukena.

Kouluvalmentaja ja koulunuorisotyöntekijä tukevat oppilaita kouluun kiinnittymisessä ja opintojen edistymisessä, sekä nivelvaiheiden siirtymissä.

Opiskeluhuollon henkilöstö on mukana oppilaan asioissa opiskelijahuoltoryhmien puitteissa. Kuraattorin, terveydenhoitajan tai psykologin on mahdollista tarjota oppilashuollon palveluita oppilaan ohjauksen tueksi ja olla mukana tukemassa oppilaita. Kouluterveydenhoitaja ja

koululääkäri voivat kertoa oppilaille erilaisten sairauksien aiheuttamista rajoituksista ammatinvalinnassa. Koulupsykologi tekee tarvittavat arvioinnit, tutkimukset ja lausunnot.

Koulusihteeri huolehtii koulun oppilashallintojärjestelmästä, kuten oppilasrekisteristä ja tietojen siirtymisestä kansalliseen KOSKI-palveluun.

2.2 .Yhteishakuun ja muihin hakuihin liittyvä ohjaustyö

Opinto-ohjaaja käy ohjauskeskustelut oppilaiden kanssa jatko-opintosuunnitelmista ja hakemiseen liittyvistä asioista. Yhteistyötä tehdään huoltajien kanssa. Opinto-ohjaaja huolehtii, että 9.-luokkalaiset tekevät sähköisen yhteishaun ja tarvittaessa jatkuvan haun.

Opiskelupaikkaa toiselle asteelle on mahdollisuus hakea harkinnanvaraisen valinnan kautta, mikäli hakijalla on erityinen syy, jonka vuoksi hänen on haastavaa tulla valituksi yhteishaussa. Opinto-ohjaaja toimittaa tai sopii huoltajan kanssa tarvittavien harkinnanvaraisen haun liitteiden toimittamisesta oppilaitoksiin niiden ilmoittamaan määräaikaan mennessä. Ennen tarvittavien liitteiden toimittamista opinto-ohjaaja pyytää asiantuntijalausuntoihin oppilaalta ja huoltajalta tiedonsiirtoluvan.

Opinto-ohjaaja toimittaa tarvittaessa yhteishaun liitteet myös ammatillisiin erityisoppilaitoksiin. Ennen liitteiden toimittamista opinto-ohjaaja pyytää asiantuntijalausuntoihin oppilaalta ja huoltajalta tiedonsiirtoluvan.

2.3. Jälkiohjaus

Jälkiohjauksella tarkoitetaan ilman opiskelupaikkaa jääneille perusopetuksen päättäneille annettavaa ohjausta. Oppilas on voinut jäädä ilman opiskelupaikkaa kevään yhteishaussa tai jatkuvassa haussa. Opinto-ohjaaja auttaa oppilasta tarvittaessa myös opiskelupaikan vastaanottamisessa.

Keväällä ennen peruskoulun päättymistä opinto-ohjaaja ohjeistaa oppilaita ja huoltajia opiskelupaikan vastaanottamisesta sekä antaa toimintaohjeet tilanteessa, jossa oppilas jää ilman opiskelupaikkaa.

Kesällä opiskelijavalintojen tulosten julkaisuajankohtana, opinto-ohjaaja käy läpi oppilaidensa tulokset Opintopolusta. Opinto-ohjaaja on tavoitettavissa erikseen sovittuna ja oppilaille ilmoitettuna ajankohtana opiskelijavalintatulosten julkistamisen jälkeen. Hän seuraa myös oppilaidensa opiskelupaikkojen vastaanottamista ja on tarvittaessa yhteydessä oppilaisiin ja huoltajiin. Opinto-ohjaaja on yhteydessä ilman opiskelupaikkaa jääneisiin oppilaisiin ja heidän huoltajiinsa ja käy läpi heidän kanssaan vaihtoehtoja saada oppivelvollisuuden suorittamiseksi soveltuva opiskelupaikka.

2.4. Tehostettu oppilaanohjaus

Oppilaalla on tarvittaessa oikeus tehostettuun henkilökohtaiseen oppilaanohjaukseen kahdeksannella ja yhdeksännellä vuosiluokalla. Tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta. Oppilaalle laaditaan tehostetun oppilaanohjauksen yhteydessä jatko-opintosuunnitelma, johon kirjataan tehostetun ohjauksen toteuttamistavat. Tehostetun oppilaanohjauksen tavoitteena on urasuunnittelutaitojen ja jatko-opintovalmiuksien kehittäminen.

Joustavassa perusopetuksessa opiskelevien oppilaiden, oppilaskohtaisia tukitoimia saavien ja toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden osalta on varmistettava riittävästi aikaa henkilökohtaiseen ohjaukseen ja tukitoimiin sekä tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen. Tärkeää on ennaltaehkäistä jatko-opiskeluun liittyviä vaikeuksia sekä koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle jäämistä.

3. Yhteistyötahot ja monialaiset verkostot oppilaanohjauksessa

Oppilaanohjaukseen toteuttamiseen osallistuu laaja yhteistyöverkosto. Yhteistyön lähtökohtana on oppilaan oma osallisuus ja aktiivisuus. Koulun henkilöstön lisäksi keskeisiä yhteistyötahoja ovat huoltajat, lähiseudun oppilaitokset, yritykset sekä kolmannen sektorin toimijat.

Yksi Porin kaupungin perusopetuksen opinto-ohjaajista toimii yhteyshenkilönä opetusyksikön hallinnon ja muiden oppilaanohjaajien välillä. Hän kutsuu perusopetuksen opinto-ohjaajat keskinäiseen verkostotapaamiseen säännöllisesti. Yhteyshenkilön rooliin kuuluu myös aktiivinen tiedon välittäminen oppilaanohjaajille suunnatuista tapahtumista ja koulutuksista.

3.1. Nivelvaiheyhteistyö alakoulusta yläkouluun siirryttäessä

Opinto-ohjaaja toimii nivelvaiheyhteistyön vastuuhenkilönä yhteistyössä rehtorin ja laaja-alaisen erityisopettajan kanssa oppilaiden siirtyessä alakoulusta yläkouluun. Nivelvaiheyhteistyötä ovat muun muassa 6.-luokkalaisten tutustumiset yläkouluun, valinnaisaineiden valitseminen ja tiedonsiirtopalaverien järjestäminen. Opinto-ohjaajan rooli nivelvaiheyhteistyössä 6. ja 7. luokan välillä voi vaihdella koulukohtaisesti.

3.2. Nivelvaiheyhteistyö peruskoulusta toiselle asteelle siirryttäessä

Peruskoulun ja toisen asteen oppilaitosten nivelvaiheyhteistyö mahdollistaa nuorelle yksilöllisen ja kokonaisvaltaisen tuen, joka auttaa nuorta pääsemään alkuun opinnoissaan, edistämään hänen elämänhallintaansa ja suorittamaan tutkinnon valmiiksi. Nivelvaiheyhteistyössä on keskeistä opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen siirto perusopetuksesta toiselle asteelle.

Tiedot siirretään nivelvaiheen tiedonsiirtolomakkeen avulla tai muulla sovitulla tavalla. Tarvittaessa voidaan järjestää tiedonsiirtopalaveri. Tiedonsiirtolomake täytetään pääsääntöisesti oppilaskohtaisia tukitoimia saavista oppilaista, toiminta-alueittain opiskelevista oppilaista ja muista

oppilaista, joiden tietojen siirtymisen katsotaan edistävän opiskelun aloittamista toisella asteella. Lomake täytetään erityisopettajan, opinto-ohjaajan, luokanohjaajan, oppilaan ja hänen huoltajiensa yhteistyönä. Tiedonsiirtolomake varustetaan oppilaan ja huoltajien sähköisellä tiedonsiirtoluvalla tai allekirjoituksilla. Lomakkeen liitteenä voi tarvittaessa olla oppilaalle laadittu oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma tai muita asiakirjoja. Opinto-ohjaaja toimittaa tarvittaessa tiedonsiirtolomakkeet tai tulostetut tuen paperit toisen asteen oppilaitoksiin ennen opintojen aloittamista.

Peruskoulu vastaa oppilaan ohjauksesta siihen asti, kunnes oppilas vastaanottaa yhteishaussa opiskelupaikan. Kun oppilas on aloittanut opinnot toisella asteella, siirtyy ohjausvastuu toisen asteen oppilaitokselle. Jos perusopetuksen päättänyt nuori ei sijoitu perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, niin hän saa ohjausta ja tukea peruskoulusta elokuun oppivelvollisuuden tarkistuspäivämäärään saakka. Peruskoulun ohjausvastuu päättyy elokuun tarkistuspäivämäärään, jonka jälkeen sijoittumattomasta nuoresta tehdään ilmoitus asuinkunnalle.

3.3. Oppilaanohjauksen yhteistyö toisen asteen kanssa

Perusopetuksen opinto-ohjaaja pitää yllä yhteyksiä lähialueella toimiviin toisen asteen oppilaitoksiin ja mahdollisesti muihin nuorten parissa työskenteleviin tahoihin sekä kutsuu oppilaitosten edustajia oppitunneille ja järjestää oppilaille vierailukäyntejä sekä muita tutustumismahdollisuuksia.

Koulun yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa tukee oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittymistä sekä sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin. Yhteistyön lähtökohtana on oppilasta aktivoiva ja osallistava ohjaus. Vuosiluokkien 8–9 oppilaat pääsevät tutustumaan toisen asteen oppilaitoksiin. Järjestämistavoista ja aikatauluista sovitaan vuosittain Porin kaupungissa toimivien toisen asteen oppilaitosten kanssa. Tarvittaessa oppilaitosten kanssa voidaan sopia laajemmista tutustumisista TET-harjoittelun yhteydessä tai muuna ajankohtana. Tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan tutustumismahdollisuuksia on järjestetty myös muihin toisen asteen oppilaitoksiin.

Alueen toisen asteen oppilaitokset järjestävät yhteistyöpalavereja peruskoulun opinto-ohjaajien kanssa. Toisen asteen opinto-ohjaajia ja opettajia voi käydä vierailulla peruskouluissa. Samoin perusopetuksen opettajia voi vierailla toisen asteen oppilaitoksissa.

Oppilaskohtaisia tukitoimia saavat oppilaat ja toiminta-alueittain opiskelevat oppilaat voivat osallistua koulutuskokeiluihin ammattioppilaitoksissa ja erityisammattioppilaitoksissa. Nämä järjestetään aina henkilökohtaisten tarpeiden mukaan ja yhteistyössä huoltajien kanssa. Toiminta-alueittain opiskeleva oppilaan tai oppilaan, jonka oppimäärää on rajattu, valintaprosessi on aina yksilöllinen. Tavoitteena on realistinen valinta. Valintoja tehdessä pyritään yhteistyöhön huoltajien kanssa. Hakemisen tueksi tarvitaan perusteluja eli eri alojen asiantuntijoiden laatimia ajantasaisia lausuntoja.

Mikäli oppilas hakeutuu yhteishaussa toisen asteen oppilaitokseen harkinnanvaraisen haun kautta, edellyttää tämä yhteistyötä tiedonsiirron sekä hakeutumisen ohjauksen suhteen toisen asteen oppilaitoksen kanssa sekä oppilaan huoltajien kanssa.

3.4. Kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa

Ohjauksella tuetaan oppilaita tekemään opiskeluun ja elämään liittyviä valintoja. Yhteistyössä huoltajien kanssa tuetaan nuoren elämänhallintaa ja omien koulutusvalintojen tekemistä. Huoltajia tiedotetaan erilaisista koulutusmahdollisuuksista ja heitä kuullaan nuoren opiskeluvalinnoista.

Keskeisiä yhteistyömuotoja ovat huoltajaillat ja oppimiskeskustelut vuosiluokittain, sekä tiedottaminen ja yhteydenpito. Yhteistyö huoltajien kanssa on osallistavaa, suunnitelmallista ja säännöllistä.

Huoltajan on huolehdittava siitä, että nuori suorittaa oppivelvollisuutta (Oppivelvollisuuslaki 1214/20). Huoltajia kannustetaan ottamaan yhteyttä oppilaanohjaajaan ja muihin koulun aikuisiin tukea ja ohjausta vaativissa tilanteissa matalalla kynnyksellä.

4. Työelämäyhteistyö ja työelämään tutustuminen ohjauksessa

Oppilas tutustuu koulupolkunsa aikana monipuolisesti työelämään, ammatteihin ja yrittäjyyteen. Opetus ja ohjaus tukee oppilaan työelämätaitojen ja työnhakuvalmiuksien kehittymistä. Työelämään tutustuminen vuosiluokilla 7–9 on tavoitteellista toimintaa, jota arvioidaan.

Opinto-ohjaajat ylläpitävät ymmärrystään työelämästä vierailemalla eri kohteissa. Aineenopettajat osallistuvat valvojina vierailuihin toisen asteen oppilaitoksiin ja he pääsevät tutustumaan erilaisiin työpaikkoihin TET-valvojina.

Yläkoulun oppilaiden vierailut yrityksissä ja eri alojen ammattilaisten vierailut kouluissa lisäävät työelämätietoutta. Seitsemännellä luokalla oppilaat tutustuvat työelämään koulun sisäisessä TET-harjoittelussa. Porin kaupungin kouluissa varsinainen työelämään tutustuminen kestää sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla yhden viikon. Joustavan perusopetuksen ryhmillä (JOPO) painotetaan työelämään tutustumista yksilöllisten tarpeiden mukaan. Myös muilla oppilailla työelämään tutustumiset ovat tarpeen mukaan yksilöllisesti suunniteltuja, ja tutustumista voi olla yleisopetusta enemmän.

TET-jaksotus voi vaihdella ja se voidaan esimerkiksi jakaa useampaan osaa tai suorittaa osittain etäjärjestelyin. TET- jakso voi olla myös tutustumista eri koulutusaloille, koulutuskokeiluja ja muita tutustumiskäyntejä. Työelämään tutustuttaessa harjoitellaan myös työn hakemista. Tavoitteena on, että 8.- ja 9. luokkalainen oppilas etsii itse harjoittelupaikkansa. Opinto-ohjaaja on prosessissa mukana ja auttaa oppilasta tarpeen mukaan.

.

5. Arviointi ja kehittäminen

Ohjauksen laatua ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan koulukohtaisesti osana vuosisuunnittelun prosesseja sekä osana opinto-ohjaajan työaikasuunnitelman laatimista. Lisäksi Porin kaupungin opinto-ohjaajat arvioivat ja kehittävät toimintaa omassa verkostossaan. Ohjaustoiminnan työryhmä arvioi ja kehittää kaupunkitasoista ohjauksen yhteistyötä ja toimintamalleja. Jatko-opintoihin sijoittumisen seuranta tilastoidaan vuosittain. Ohjaustoiminnan kokonaisuutta arvioidaan myös osana kaupungin opetussuunnitelmaprosessia.